

Informacja o martwych rachunkach członków w otwartych funduszach emerytalnych

1. Słownik

Użyte w niniejszym opracowaniu skróty i określenia mają następujące znaczenie:

- 1) OFE – otwarty fundusz emerytalny,
- 2) ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- 3) CRC OFE – Centralny Rejestr Członków otwartych funduszy emerytalnych prowadzony w ZUS,
- 4) ustawa o OFE – ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 roku *o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych* (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667 z późn. zm.),
- 5) ustawa zmieniająca – ustawa z dnia 27 sierpnia 2003 roku *o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1651),
- 6) wskaźnik martwych rachunków – udział liczby martwych rachunków w liczbie rachunków ogółem prowadzonych przez OFE.

2. Stan prawny

Definicja martwego rachunku została określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2005 roku *w sprawie obowiązków informacyjnych funduszy emerytalnych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 70, poz. 627 z późn. zm.). Zgodnie z tą definicją martwy rachunek to rachunek członka w OFE, na którym nie ma żadnych środków.

Znaczący udział martwych rachunków w liczbie rachunków ogółem w OFE w okresie 1999 – 2003, powodujący między innymi brak możliwości rzetelnej analizy rozwoju i stanu rynku OFE spowodowała, że ustawodawca zobowiązał ZUS i OFE do weryfikacji oraz zamknięcia rachunków, na które nie wpłynęła żadna składka.

Należy podkreślić, że powyższa sytuacja związana ze zjawiskiem występowania martwych rachunków w OFE była przede wszystkim konsekwencją funkcjonowania w stanie prawnym określonej definicji członkostwa w OFE. Do momentu wejścia w życie w dniu 1 kwietnia 2004 roku przepisów ustawy zmieniającej, określających szczegółowe warunki dla uzyskiwania członkostwa w OFE, uzyskiwanie członkostwa w OFE następowało z chwilą zawarcia umowy z OFE. Następnie, umowa była weryfikowana przez ZUS, który przyjmował lub odrzucał zgłoszenie podpisania danej umowy z OFE. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2000 roku *w sprawie trybu i terminu powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez otwarty fundusz emerytalny o zawarciu umowy z członkiem oraz dokonywania wypłaty transferowej* (Dz. U. z 2000 r. Nr 13, poz. 157, z późn. zm.), w przypadku zgłoszenia przez OFE umów zawartych z osobami, które złożyły oświadczenia o dotychczasowym nieuczestniczeniu w OFE, ZUS odmawiał przyjęcia takiego zgłoszenia, jeżeli:

- 1) z przedstawionych danych wynikało, że zgłoszona osoba podpisała umowę wcześniej z innym otwartym funduszem, a umowa ta została zgłoszona w terminie,
- 2) osoba przystępująca dokonała zawarcia umowy o członkostwo z więcej niż jednym otwartym funduszem, w tym samym dniu i o tej samej godzinie,
- 3) zgłoszenie nie zawierało wszystkich danych dotyczących uzyskania członkostwa wymaganych przepisami prawa.

W przypadku zgłoszenia przez OFE umów zawartych z osobami, które złożyły oświadczenia o dotychczasowym uczestnictwie w OFE, ZUS odmawiał przyjęcia takiego zgłoszenia, jeżeli:

- 1) członek zmieniający otwarty fundusz nie został objęty przez dotychczasowy fundusz imiennym wykazem członków zmieniających ten fundusz w najbliższym terminie dokonania wypłaty transferowej, sporządzonym na podstawie złożonych przez członków dotychczasowego funduszu zawiadomień o zawarciu umowy z nowym funduszem,
- 2) osoba, z rachunku której mają być przekazane środki, nie została objęta imiennym wykazem członków, w sytuacji podziału środków w razie rozvodu lub unieważnienia małżeństwa,
- 3) zgłoszenie dokonane przez nowy otwarty fundusz nie zawierało wszystkich danych dotyczących uzyskania członkostwa wymaganych przepisami prawa,
- 4) osoba przystępująca do nowego funduszu dokonała zawarcia więcej niż jednej umowy o członkostwo z różnymi otwartymi funduszami w tym samym dniu i o tej samej godzinie,
- 5) osoba przystępująca do nowego funduszu dokonała zawarcia umowy o członkostwo z innym otwartym funduszem w tym samym dniu, ale przed zawarciem umowy z funduszem, który dokonuje zgłoszenia.

Efektom funkcjonowania takiej definicji członkostwa w OFE była duża liczba osób, które podpisały umowy o członkostwo w OFE pomimo tego, iż nie miały możliwości odprowadzania składek do OFE – nie podlegały ubezpieczeniu emerytalnemu. Widocznym tego skutkiem po stronie OFE była duża liczba martwych rachunków. Według stanu na koniec marca 2004 roku (tj. w przeddzień wejścia w życie ustawy zmieniającej) liczba martwych rachunków we wszystkich OFE wyniosła 1.975.671 przy ogólnej liczbie rachunków prowadzonych na poziomie 12.235.304 (udział martwych rachunków w rachunkach ogółem w OFE na poziomie 16,1%).

Od dnia 1 kwietnia 2004 roku obowiązuje nowa definicja członkostwa w OFE, określona w art. 81 ustawy o OFE, zgodnie z którą uzyskanie członkostwa w OFE następuje z chwilą zawarcia umowy z OFE, jeżeli:

- 1) w dniu zawarcia pierwszej umowy z OFE osoba przystępująca do OFE podlega lub podlegała, w okresie 12 miesięcy przed dniem zawarcia umowy, ubezpieczeniu emerytalnemu w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokona odpowiedniego wpisu lub zmian w CRC OFE, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przyjęcie takiego ograniczenia dla osób przystępujących do OFE eliminuje z systemu te osoby, które z oczywistych powodów nie gromadzą środków w OFE, ponieważ nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych. Od momentu wejścia w życie przepisów ustawy zmieniającej dotyczących definicji członkostwa tj. od dnia 1 kwietnia 2004 roku, członkiem OFE może zatem zostać jedynie osoba, która podlega ubezpieczeniu emerytalnemu w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Biorąc pod uwagę występujący w OFE problem z dużą liczbą martwych rachunków, ustawodawca rozszerzył opisany wyżej warunek również na tych członków OFE, którzy podpisali umowę o członkostwo wcześniej tj. przed dniem 1 kwietnia 2004 roku¹ (dzień wejścia w życie przepisów ustawy zmieniającej).

Zgodnie z art. 9 ust 3 ustawy zmieniającej w terminie do dnia 31 stycznia 2005 roku ZUS miał przekazać do OFE informację o niespełnieniu do dnia 31 grudnia 2004 roku przez umowę o członkostwo w tym OFE, zawartą przed dniem 1 kwietnia 2004 roku, warunków dla zawarcia skutecznej prawnie umowy o członkostwo w OFE określonych w ustawie o OFE tj.:

- osoba przystępująca do OFE powinna podlegać ubezpieczeniu emerytalnemu w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ZUS musi dokonać odpowiedniego wpisu lub zmian w Centralnym Rejestrze Członków OFE.

W celu wykonania obowiązków zawartych w art. 9 ustawy zmieniającej, tj. przekazania informacji do OFE o członkostwach nie spełniających ustawowego obowiązku podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu do końca 2004 roku, w przypadku zawarcia umowy o członkostwo przed dniem 1 kwietnia 2004 roku, ZUS przygotował *Suplement* do dokumentu regulującego struktury wymienianych informacji, terminy i procedury związane z procesem wymiany pomiędzy KSI ZUS i systemami OFE „*Wymiana danych KSI ZUS z systemami Otwartych Funduszy Emerytalnych – Interfejs*”.

Zgodnie z *Suplementem*, ZUS jednorazowo w terminie do dnia 31 stycznia 2005 roku przekazał do OFE informację, którą zostały objęte członkostwa zarejestrowane jako poprawne, na podstawie zgłoszeń umów pierwszorazowych oraz w trybie zmiany funduszu, dla których pierwsze umowy z OFE zostały podpisane przed dniem 1 kwietnia 2004 roku, i które do dnia 31 grudnia 2004 roku nie spełniły ustawowego warunku podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu przez członka OFE.

Ponieważ powołana powyżej ustawa zmieniająca, nadając nowe brzmienie art. 81 ustawy o OFE, oprócz obowiązku podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu, jako warunek konieczny

¹ Przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 roku o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1651) wchodziły w życie w dniu 15 października 2003 roku. Jednakże, niektóre przepisy tej ustawy, w tym między innymi art. 81 ustawy o OFE normujący definicję członkostwa w OFE, były wyłączone z ogólnej zasady wskazującej termin wejścia ich w życie jako 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku ustaw. Dla części przepisów tej ustawy określone zostały szczególne terminy wejścia w życie. Art. 81 ustawy o OFE wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2004 roku.

do uzyskania członkostwa w OFE wskazała także dokonanie odpowiedniego wpisu lub zmian przez ZUS w CRC OFE, ZUS wraz z informacją, o której mowa powyżej, przekazał do OFE informację o umowach zawartych w trybie zmiany funduszu, które zostały podpisane przed dniem 1 kwietnia 2004 roku i które nie spełniły ustawowego warunku dokonania zmian przez ZUS w CRC OFE - czyli nie utworzyły poprawnego członkostwa i oczekiwały, na dzień sporządzenia przez ZUS informacji, na przerejestrowanie.

OFE w terminie 30 dni od otrzymania informacji o braku spełnienia ustawowego warunku podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu były zobowiązane przesłać do ZUS informacje o zamknięciu rachunku członka OFE lub o braku możliwości zamknięcia rachunku z powodu posiadania środków na rachunku członka w funduszu. Informacja zwrotna dotyczyła tylko członkostw objętych informacją o braku podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu. Do czasu przesłania odpowiedzi przez fundusz ZUS zablokował przetwarzanie na koncie członka w CRC OFE – wszystkie przesyłane dokumenty dotyczące członka OFE były odrzucane. W przypadku zgłoszeń w trybie zmiany OFE, nie spełniających warunku dokonania zmian w CRC OFE, OFE nie przesyłało żadnej informacji zwrotnej do ZUS.

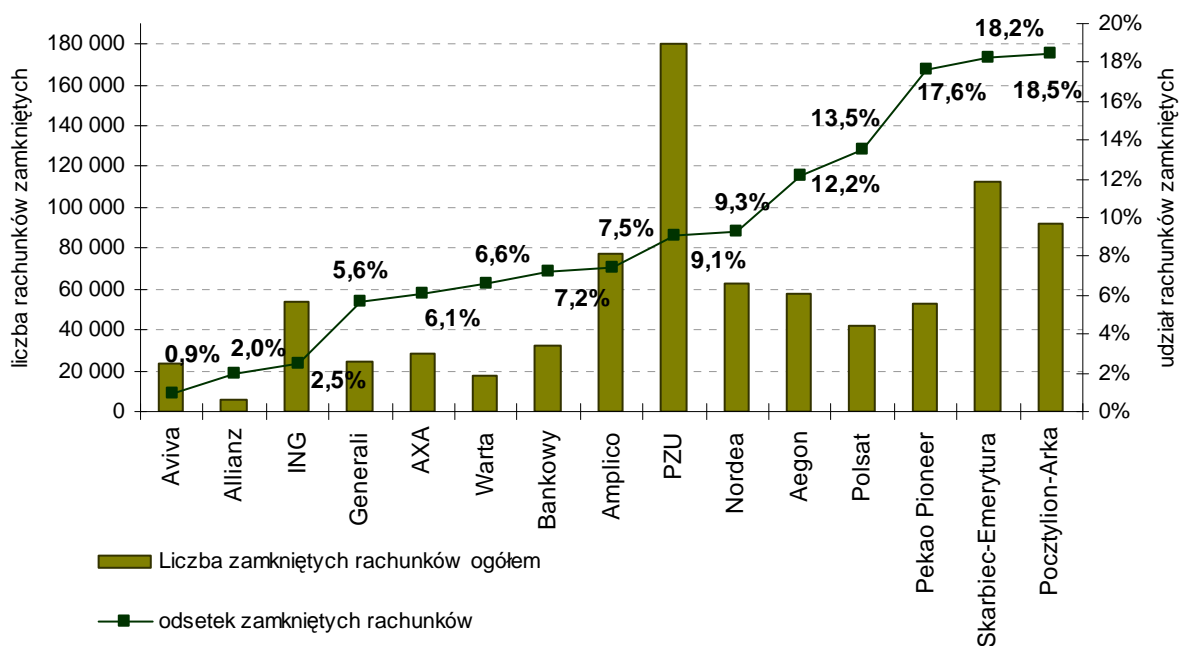
Po zamknięciu rachunku, OFE miał obowiązek niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie członka OFE.

3. Proces zamykania rachunków przez OFE w 2005 roku.

ZUS w ustawowym terminie, do dnia 31 stycznia 2005 roku, przesłał do OFE informację, o niespełnieniu przez umowy zawarte z OFE przed dniem 1 kwietnia 2004 roku warunków, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy o OFE. Liczba zgłoszeń osób, których umowy o członkostwo w OFE według ZUS nie spełniały warunku podlegania przez te osoby ubezpieczeniu emerytalnemu wyniosła 764.139.

Proces zamykania rachunków w OFE odbył się w lutym 2005 roku. Łącznie OFE zamknęły 861.864 rachunki, w tym 763.244 rachunków osób, które ZUS wskazał jako niepodlegające ubezpieczeniu społecznemu.

Wykres 1. Liczba rachunków zamkniętych przez OFE w lutym 2005 roku oraz odsetek zamkniętych rachunków.

Źródło: OFE, obliczenia własne.

Tabela 1. Liczba rachunków zamkniętych przez OFE w lutym 2005 w trybie art. 9 ustawy zmieniającej.

Nazwa OFE	Liczba zamkniętych rachunków
OFE PZU "Złota Jesień"	179 729
OFE Skarbiec-Emerytura	112 810
OFE Pocztylion	91 611
Amplico OFE	77 534
Nordea OFE	62 221
AEGON OFE	57 299
ING OFE	53 771
Pekao OFE	52 438
OFE POLSAT	42 209
Bankowy OFE	32 487
AXA OFE	28 722
Generali OFE	24 237
Aviva OFE Aviva BZ WBK	23 785
OFE WARTA	17 308
OFE Allianz Polska	5 703
Rynek	861 864

Źródło: OFE, obliczenia własne.

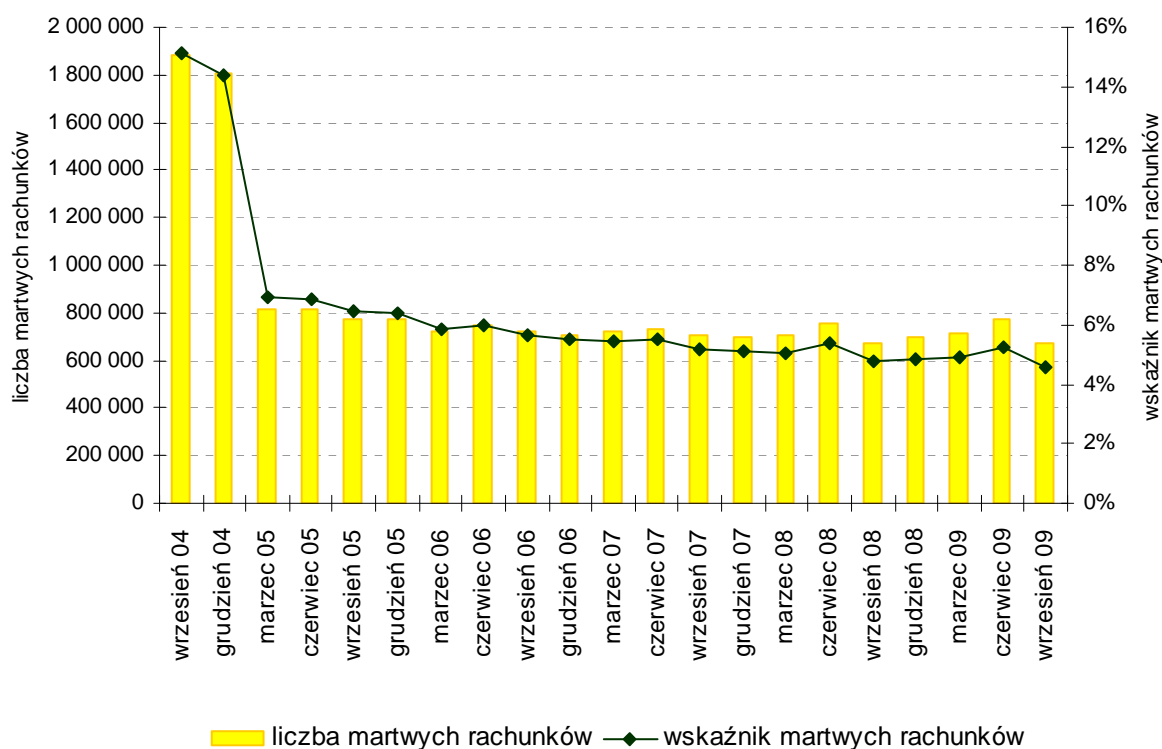
W przypadku trzech OFE tj. ING, Amplico oraz Skarbiec-Emerytura, liczba rachunków zamkniętych przez OFE znacząco odbiega od liczby rachunków osób, których umowy o członkostwo w OFE według ZUS nie spełniały warunków określonych w ustawie o OFE dla zawarcia skutecznej prawnie umowy (nie spełniały warunku określonego w art. 81 ust. 1 pkt 1 ustawy o OFE). Wynika to z faktu, iż OFE zamknęły również rachunki otwarte na podstawie umów zawieranych z osobami, które złożyły oświadczenia o dotychczasowym uczestnictwie w innym OFE tzw. umów transferowych, a dla których ZUS nie dokonał

odpowiedniego wpisu w CRC OFE, czyli nie spełniały one warunku określonego w art. 81 ust. 1 pkt 2 ustawy o OFE.

4. Dane statystyczne.

Na koniec marca 2005 roku liczba martwych rachunków w OFE wyniosła 812.031 rachunków. Oznacza to, że wskaźnik martwych rachunków dla całego rynku zmalał z poziomu 14,4% na koniec grudnia 2004 roku do 6,9% na koniec marca 2005 roku. Natomiast, średni dla rynku wskaźnik martwych rachunków spadł odpowiednio z poziomu 20,4% do 10,4%.

Wykres 2. Liczba martwych rachunków oraz wskaźnik martwych rachunków dla wszystkich OFE w latach 2004-2009.

Źródło: OFE, obliczenia własne.

W okresie od marca 2005 roku do września 2009 roku tj. po przeprowadzeniu procesu zamykania rachunków otwartych na podstawie umów z osobami, które nie podlegały ubezpieczeniu emerytalnemu, liczba martwych rachunków pozostawała w przedziale od 674.840 do 814.122 rachunków i ulegała niewielkim wahaniom w poszczególnych okresach sprawozdawczych. Natomiast wskaźnik martwych rachunków stopniowo maleje - z poziomu 6,9% w marcu 2005 roku do 4,5% na koniec września 2009 roku.

Tabela 2. Liczba martwych rachunków oraz wskaźnik martwych rachunków w OFE w latach 2004-2009.

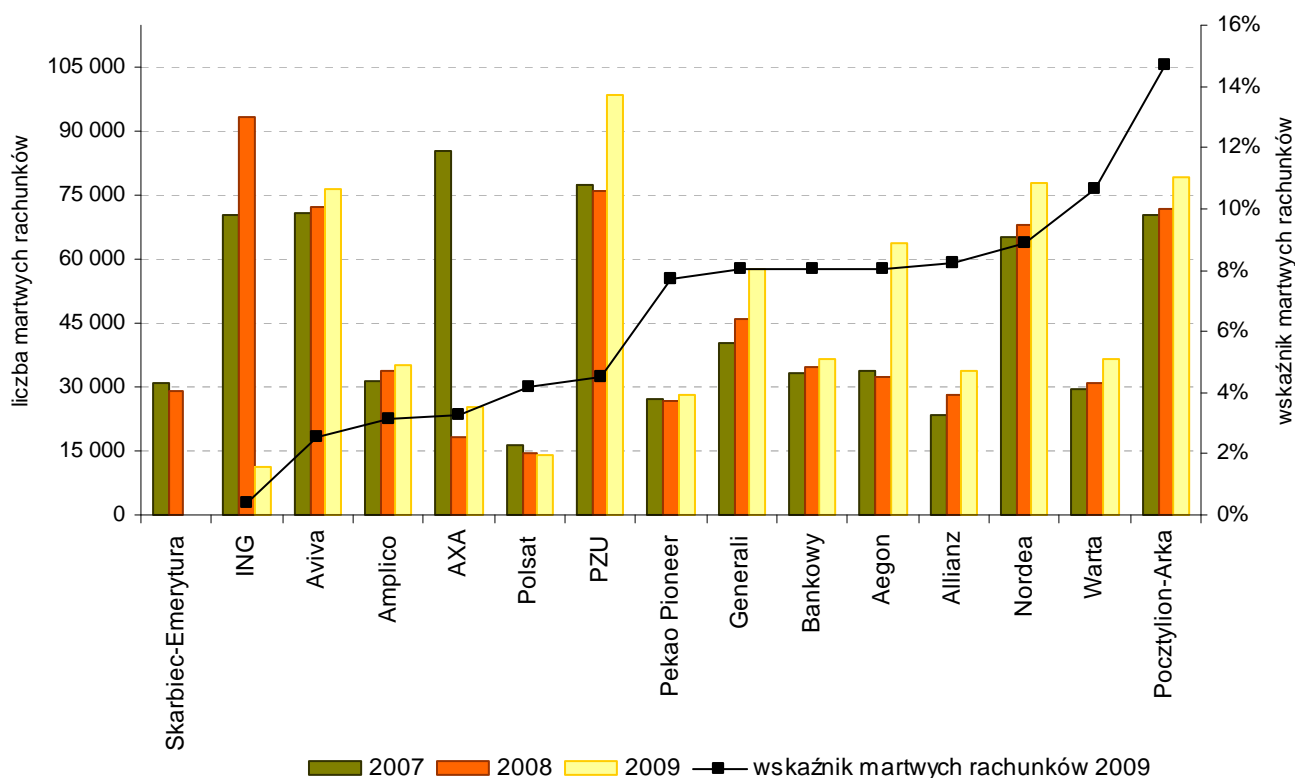
Nazwa OFE	2004-12-31		2005-03-31		2009-09-30	
	liczba martwych rachunków	wskaźnik martwych rachunków	liczba martwych rachunków	wskaźnik martwych rachunków	liczba martwych rachunków	wskaźnik martwych rachunków
Amplico OFE	119 038	11,4%	37 212	3,8%	35 378	3,1%
OFE Allianz Polska	27 123	9,5%	17 114	6,1%	33 893	8,2%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	88 352	3,4%	60 012	2,3%	76 294	2,6%
OFE WARTA	56 292	21,3%	33 336	13,3%	36 761	10,6%
ING OFE	120 084	5,6%	64 860	3,0%	11 311	0,4%
Nordea OFE	143 944	21,5%	76 363	12,1%	77 734	8,9%
AEGON OFE	164 884	35,0%	95 606	23,4%	63 939	8,0%
Pekao OFE	86 636	29,0%	34 726	14,0%	28 344	7,7%
Bankowy OFE	77 055	17,1%	37 895	8,8%	36 611	8,0%
OFE Pocztylion	167 782	33,9%	71 759	17,8%	79 164	14,7%
OFE POLSAT	122 631	39,2%	26 406	11,6%	13 851	4,2%
OFE PZU "Złota Jesień"	296 754	15,0%	101 822	5,6%	98 440	4,5%
OFE Skarbiec-Emerytura	160 311	25,9%	44 787	9,0%		
AXA OFE	101 837	21,6%	70 264	15,4%	25 270	3,3%
Generali OFE	70 791	16,4%	39 869	9,6%	57 850	8,0%
Rynek	1 803 514	14,4%	812 031	6,9%	674 840	4,5%
Średnia	120 234	20,4%	54 135	10,4%	48 203	6,6%

Źródło: OFE, obliczenia własne.

Na koniec września 2009 roku liczba martwych rachunków prowadzonych we wszystkich OFE wyniosła 674.840, co przy liczbie wszystkich rachunków prowadzonych przez OFE na poziomie 14.173.528 daje wskaźnik martwych rachunków na poziomie 4,5%.

W poszczególnych OFE liczba martwych rachunków waha się w przedziale od 11.311 w ING OFE do 98.440 w OFE PZU „Złota Jesień”. Natomiast wskaźnik martwych rachunków natomiast waha się w przedziale od 0,4% w ING OFE do 14,7% w OFE Pocztylion. Średnia liczba martwych rachunków dla jednego OFE wynosi 48.203 rachunków, natomiast średni wskaźnik 6,6%.

Wykres 3. Liczba martwych rachunków w poszczególnych OFE na koniec września w latach 2007-2009 oraz wskaźnik martwych rachunków na koniec września 2009 roku.

Źródło: OFE, obliczenia własne.

Tabela 3. Liczba martwych rachunków w OFE w rozbiciu na kategorie wg stanu na dzień 30 września 2009 roku.

L.p.	Kategorie martwych rachunków	Rynek	Udział
I	Rachunki otwarte w związku z zawarciem umowy z osobami, które złożyły oświadczenie o dotychczasowym nieuczestniczeniu w OFE (1+2+3)	277 251	41,1%
1	Rachunki osób, których członkostwo w OFE zostało potwierdzone przez ZUS	154 240	22,9%
2	Rachunki osób, których członkostwo w OFE nie zostało jeszcze potwierdzone ani odrzucone przez ZUS (oczekujące)	84 181	12,5%
3	Rachunki osób, których członkostwo w OFE zostało odrzucone przez ZUS	38 830	5,8%
II	Rachunki otwarte w związku z zawarciem umowy z osobami, które złożyły oświadczenie o dotychczasowym uczestnictwie w innym OFE (1+2+3)	377 421	55,9%
1	Rachunki osób, których członkostwo w OFE zostało potwierdzone przez ZUS	35 462	5,3%
2	Rachunki osób, których członkostwo w OFE nie zostało jeszcze potwierdzone ani odrzucone przez ZUS (oczekujące)	317 042	47,0%
3	Rachunki osób, których członkostwo w OFE zostało odrzucone przez ZUS	24 917	3,7%
III	Pozostałe rachunki	20 168	3,0%
	Razem (I+II+III)	674 840	100,0%

Źródło: OFE, obliczenia własne.

Na dzień 30 września 2009 roku OFE wykazywały blisko 675 tys. rachunków zakwalifikowanych jako martwe rachunki. Największy odsetek tych rachunków (56%) stanowią rachunki otwarte w związku z zawarciem umowy z osobami, które złożyły oświadczenie o dotychczasowym uczestnictwie w innym OFE tzw. umowy w trybie zmiany funduszu. Ponad 41% martwych rachunków stanowią rachunki otwarte w związku z

zawarciem umowy z osobami, które złożyły oświadczenie o dotychczasowym nieuczestniczeniu w OFE.

Najmniej liczną kategorię martwych rachunków stanowią rachunki zakwalifikowane do kategorii „Pozostałe”, tylko 3%. Wśród tych rachunków można wyodrębnić następujące rodzaje rachunków:

- rachunki potwierdzone przez ZUS otwarte na podstawie losowania członków OFE przeprowadzanego przez ZUS,
- rachunki potwierdzone przez ZUS otwarte w trybie art. 128 ustawy o OFE tj. w sytuacji rozvodu lub unieważnienia małżeństwa,
- rachunki, z których dokonano wypłaty środków w związku z informacją o śmierci członka OFE lub w sytuacji podziału środków zgromadzonych w OFE w razie rozvodu lub unieważnienia małżeństwa, ale nie zostały zamknięte z powodu wpływających zaległych składek,
- rachunki dla których rozpoczęto proces anulacji, gdyż ZUS rozpoczął proces wykreślenia członkostwa,
- rachunki osób, które nie spełniają warunków art. 81 ust. 1 pkt 1 ustawy o OFE, a które nie zostały zamknięte w związku z informacją z ZUS o możliwości poprawnej weryfikacji członkostwa w danym OFE,
- rachunki, które zostały otwarte w latach 1999 – 2000, dla których w rejestrach OFE nie została odnotowana informacja o zgłoszeniu ich do ZUS,
- rachunki, które zostały potwierdzone przez ZUS, ale znajdują się na nich jedynie inne środki niż pochodzące z wpłacanych składek z ZUS na przykład środki pochodzące z wpłaty w ramach tego samego bądź z innego OFE w związku ze śmiercią współmałżonka.

5. Wnioski

Analizy danych przekazywanych przez OFE do organu nadzoru i dotyczących liczby martwych rachunków w latach 2003-2009, wskazuje, iż pomimo przeprowadzenia przez ZUS i OFE w 2005 roku weryfikacji prowadzonych rachunków członków OFE, liczba martwych rachunków pozostała i utrzymuje się na dość wysokim poziomie.

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 81 ust. 1 pkt 1-2 ustawy o OFE, uzyskanie członkostwa w OFE następuje z chwilą zawarcia umowy z OFE, o ile spełnione są łącznie dwa warunki: osoba zawierająca umowę podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i ZUS dokona stosownego wpisu lub zmiany w CRC OFE. Dlatego też OFE otwierając rachunek przed uzyskaniem z ZUS potwierdzenia czy osoba, która zawarła umowę spełnia ww. warunki, otwiera rachunek dla osoby, która jeszcze nie jest członkiem tego OFE.

Powyższa praktyka otwierania rachunku przed potwierdzeniem przez ZUS członkostwa znajduje oparcie w przepisach prawa (art. 98 ustawy o OFE). Część funduszy nie zamyka takich rachunków pomimo braku potwierdzenia przez ZUS dokonania stosownego wpisu bądź zmiany w CRC OFE. Dzieje się tak przede wszystkim w przypadku zgłoszenia przez OFE do ZUS umów zawartych w trybie zmiany funduszu, w stosunku do których ZUS przekazał informację, iż dotychczasowy OFE nie zgłosił osoby do wyrejestrowania. Część funduszy oczekuje, że w kolejnej sesji transferowej ZUS będzie jednak posiadał podstawę do dokonania stosownego przerejestrowania członkostwa w CRC OFE.

Należy jednak zwrócić uwagę, że jeśli prezentowana przez OFE liczba martwych rachunków zostanie pomniejszona o rachunki oczekujące na weryfikację lub odrzucone przez ZUS to łącznie pozostałe kategorie martwych rachunków stanowią liczbę blisko 210 tys. Jest to faktyczna liczba martwych rachunków członków OFE, która kształtuje się na poziomie 31% wszystkich rachunków wskazanych przez OFE jako martwe i około 1,5% wszystkich prowadzonych przez OFE rachunków. Należy w tym momencie podkreślić, iż większość z tych rachunków to rachunki otwarte przez OFE na podstawie umów zawartych z osobami, których członkostwo w OFE zostało przez ZUS poprawnie zweryfikowane. Jednakże, pomimo podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu, ZUS nie przekazuje dla tych osób żadnych składek – rachunki tych osób figurują w systemach OFE jako rachunki martwe. Do tej kategorii rachunków należy zakwalifikować wszystkie rachunki potwierdzone przez ZUS, otwarte na podstawie zawarcia umowy o członkostwo w OFE, rachunki otwarte w wyniku losowania członków OFE przez ZUS a także rachunki otwarte w trybie art. 128 ustawy o OFE tj. w sytuacji podziału środków w razie rozvodu bądź unieważnienia małżeństwa.

Mając na celu ograniczenie liczby martwych rachunków i oczekiwane zmniejszenie kosztów systemowych związanych z ich prowadzeniem można rozważać następujące zmiany w systemie prawa w zakresie otwierania i prowadzenia rachunków członków przez OFE:

- określenie w przepisach prawa konieczności zamykania przez OFE rachunków dla osób, które przystąpiły do OFE, ale w przypadku tych osób nie zostały spełnione warunki określone w art. 81 ust. 1 ustawy o OFE;
- określenie w przepisach prawa konieczności zamykania rachunków otwartych dla osób będących wcześniej członkami innego OFE, jeżeli transfer nie dojdzie do skutku np. w ciągu dwóch najbliższych sesji transferowych,
lub alternatywnie
- zmiana art. 98 ustawy o OFE i określenie, iż OFE otwiera rachunek po przystąpieniu członka do OFE, ale jeżeli spełnione są warunki określone w art. 81 ustawy o OFE.

Także realizacja propozycji UKNF, zgłaszanej w toku prac nad założeniami do projektu nowelizacji ustawy o OFE i dotyczącej sposobu zawierania umów o członkostwo w OFE w trybie zmiany funduszu (czyli na tzw. rynku wtórnym), mogłaby w przyszłości istotnie ograniczyć odsetek martwych rachunków, ponieważ propozycja ta zakłada, iż dotychczasowy OFE nie byłby zawiadamiany przez członka o zawarciu przez niego umowy z innym OFE i nie mógłby wpływać na decyzję członka, wstrzymując jego transfer do nowego OFE.